

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

Analýza komunálních voleb v obci Ruda nad Moravou

Alois Kelušák

© 2011 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Alois Kelušák

obor Veřejná správa a regionální rozvoj - Šumperk

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Analýza komunálních voleb v obci Ruda nad
Moravou**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Místní správa a volební systém do obecních zastupitelstev v ČR
4. Charakteristika obce
5. Volby do zastupitelstva obce - političtí aktéři, kampaň, výsledky
6. Závěr
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 8. 3. 2010

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.

Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa nakladatelství, 2008.

Čmejrek, J. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009.

Fiala, P. Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.

Hudák, J. Jüptner, P. Svoboda, J. (Eds.) Komunální politické systémy. Praha: Filozofická fakulta UK, 2003.

Krejčí, O. Nová kniha o volbách. Praha: Professional Publishing, 2006.

Outlý, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. In. Politologická revue 2003/2, ročník IX.

Winter, M. Z historie obce Ruda Nad Moravou do roku 1945. Příběhy starých chalup a staveb. Ruda nad Moravu: nákladem vlastním, 2009.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Čopík, Ph.D.**

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 8. 3. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci na téma "Analýza komunálních voleb v obci Ruda nad Moravou" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury a zdrojů na konci práce.

V Praze dne 30. března 2011

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu své bakalářské práce Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D. za pomoc při konzultacích, odborné rady a připomínky, které mi poskytl při zpracování této bakalářské práce.

Analýza komunálních voleb v obci Ruda nad Moravou

Local elections analysis in Ruda nad Moravou

Souhrn

Tématem bakalářské práce je komunální politika (samospráva) v obci Ruda nad Moravou. Cílem je zejména zanalyzovat volby do zastupitelstva obce v roce 2010 a porovnat je s volbami v roce 2006. Práce identifikuje politické aktéry a mapuje politickou participaci (zejména aktivní a pasivní volební účast) v obci jako celku i v jednotlivých volebních okrscích (částech obce). V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy potřebné k pochopení dané problematiky, mezi něž patří volební systém, rozdělování mandátů, struktura obce, rada obce, zastupitelstvo obce, činnost obecního úřadu. Vedlejším cílem je obec charakterizovat z hlediska územního uspořádání, historického a demografického.

Summary

This bachelor thesis focuses on the communal politics (self-government) in Ruda nad Moravou. Its objective is particularly to analyse the municipal council elections in 2010 and compare it to 2006. The thesis identifies local political players and maps their political participation (especially active and passive electoral participation) both in the municipality as a whole and its individual electoral wards (municipal districts). In the theoretical part, fundamentals for understanding the issue are explained, among them for example the electoral system, seat-sharing, municipal structure, municipal council, municipal office activities. It is a subordinate objective of this thesis to characterize the municipality from the territorial, historical and demographical settlement point of view.

Klíčová slova: obec, části obce, komunální politika, volby, političtí aktéři, volič

Keywords: municipality, city parts, communal politics, elections, political personalities, electorate

Obsah

1	Úvod	9
2	Cíl práce a metodika.....	10
2.1	Cíl práce	10
2.2	Metodika	10
3	Místní správa a volební systém do obecních zastupitelstev v ČR.....	11
3.1	Obec	11
3.2	Území obce	11
3.3	Občané obce.....	11
3.4	Působnost obce	12
3.5	Pravomoc obce.....	12
3.6	Orgány obce	13
3.6.1	Starosta.....	14
3.6.2	Rada obce.....	14
3.6.3	Zastupitelstvo.....	14
3.6.4	Obecní úřad.....	15
3.6.5	Výbory	15
3.7	Volební systém do obecních zastupitelstev ČR.....	16
3.8	Volby do zastupitelstev obcí.....	16
3.8.1	Jak volit.....	16
3.8.2	Kandidáti.....	17
3.8.3	Kandidátní listiny.....	18
3.8.4	Volební kampaň.....	19
3.8.5	Volební místnost	20
3.8.6	Hlasování	20
3.8.7	Hlasovací lístek.....	21
3.8.8	Úprava hlasovacího lístku.....	21
3.8.9	Ukončení hlasování.....	22
3.8.10	Přepoččet hlasů na jednotlivé mandáty	22
4	Charakteristika obce Ruda nad Moravu.....	24
4.1	Historie Obce	25
4.2	Název obce.....	25
4.2.1	Občané obce.....	26
4.3	Struktura obce	26
4.4	Volební obvody.....	27
4.5	Území obce	27
5	Volby do zastupitelstva obce v Rudě nad Moravou.....	29
5.1	Volby do zastupitelstva obce v Rudě nad Moravou v roce 2006	29
5.2	Volby do zastupitelstva v Rudě nad Moravou v roce 2010.....	30
5.3	Porovnání voleb do obecního zastupitelstva v roce 2006 a 2010.....	31
5.4	Volební úspěšnost v jednotlivých okrscích	32
5.4.1	Okrsek č. 1 Ruda nad Moravou	32
5.4.2	Okrsek č. 2 Hrabenov	34
5.4.3	Okrsek č. 3 Hostice	36
5.4.4	Okrsek 4 Bartoňov – Radomilov	38

5.4.5	Okresek č. 5 Štědrákova Lhota.....	40
6	Závěr	43
7	Seznam použitých zdrojů	45
8	Seznam tabulek a grafů.....	47

1 Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou komunálních voleb v obci Ruda nad Moravou. Popisuje aktéry komunální politiky, jejich vztahy na místní úrovni a tím se snaží ukázat, jak komunální politika funguje. Komunální politika má tolik podob, kolik je obcí v ČR. Tato práce identifikuje jednu z nich v obci Ruda nad Moravou. Praktická část se zabývá analýzou voleb v Rudě nad Moravou. Výsledky voleb byly analyzovány na nejnižší komunální úrovni a to přímo v jednotlivých volebních okrscích (částech obce).

Můj zájem o komunální politiku a poznání zákulisí na první pohled neviditelných vztahů mezi politickými stranami a jednotlivými kandidáty, byl důvod, proč jsem si z témat bakalářské práce vybral právě analýzu komunálních voleb. Sami zvolení zastupitelé kandidující za jednotlivé politické strany, většinou však nestraníci včetně pár nezávislých kandidátů mi dali možnost popsat vztahy na nejnižší komunální úrovni a to přímo v jednotlivých volebních okrscích obce Ruda nad Moravou. Práce tedy poskytuje nejen pohled na fungování komunální politiky ale i fakt, že pro výkon funkce zastupitele není vždy nutné být členem politické strany. Dále zobrazuje postoj voličů a kandidátů na řešení problémů v jednotlivých částech obce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je charakterizovat fungování komunální politiky v konkrétní obci, podrobněji zachytit chování politických stran, jejich kandidátů a voličů. Analyzovat preference voličů, jejich chování a očekávání od zvolených zastupitelů. Práce se rovněž pokouší identifikovat chování konkrétních zastupitelů, důvody jejich kandidatury a nástroje, kterými chtějí dosáhnout změn většinou pro danou část obce, ve které žijí. Cílem je rovněž ukázat vliv velikosti jednotlivých částí obce (z hlediska počtu občanů) na vliv v samosprávě obce plynoucí zejména z počtu získaných mandátů v zastupitelstvu obce.

2.2 Metodika

V analýze komunální politiky na lokální a regionální úrovni se uplatňují dva hlavní směry. Jeden díky pohledu shora umožňuje pohlížet na komunální politiku jako na nejnižší patro politiky jako celku. Přehlíží však místní specifika. Druhý směr vychází z tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají konstruována zobecňující tvrzení [Balík 2005: 166-167].

Tato bakalářská práce je pojata jako případová studie konkrétní obce Ruda nad Moravou a jejich přidružených částí (původně v minulosti samostatných obcí). Použité techniky jsou především rozhovory s politickými aktéry, voliči a občany dotčených částí obcí. Byly mimo jiné položeny otázky, jaké jsou důvody politických aktérů pro kandidaturu, co volič očekává od svého hlasu atd. Další technikou je studium dokumentů, zejména výsledků komunálních voleb čerpaných ze zveřejněných údajů českého statistického úřadu, čerpání informací z odborné literatury, sledování programových prohlášení jednotlivých politických aktérů v rámci předvolební kampaně, studium zápisů ze zasedání zastupitelstva, osobní účast na veřejném zasedání.

3 Místní správa a volební systém do obecních zastupitelstev v ČR

3.1 Obec

Zákon o obcích definuje obec následovně:

- jako základní územní samosprávné společenství občanů. Jedná se o územní celek, který je vymezen hranicí území obce,
- je veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.
- Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání také veřejný zájem.
- Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel se považuje za město, jestliže tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.
- Pokud se sloučí dvě nebo více obcí a alespoň jedna je městem, stává se obec po sloučení městem. Rozdělí-li se část města a vzniknou dvě nebo více obcí, pak obec, které zůstane název dosavadního města nebo část jeho názvu a má alespoň 3 000 obyvatel, je i nadále městem [Vedral 2008: 1 - 20].

3.2 Území obce

Všechny části území České republiky jsou součástí území některé obce. Obec může mít jedno nebo více katastrálních území [Vedral 2008: 139].

3.3 Občané obce

Občanem obce je každá fyzická osoba, která:

- je státním občanem České republiky,
- je v obci přihlášená k trvalému pobytu [Vedral 2008: 126].

3.4 Působnost obce

Obec spravuje své záležitosti v samostatné působnosti. V případě, že to stanoví zákon mohou do samostatné působnosti zasahovat státní orgány a orgány krajů. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem. Pokud byl zákonem svěřen výkon státní správy orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost. Jestliže zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost [Balík 2009: 64 - 65].

3.5 Pravomoc obce

Pravomoc obce se člení na přirozenou a přenesenou. Přirozená působnost je definována jako vše, co se týká zájmu obce a co obec může sama vykonávat. Přenesená působnost znamená plnění určitých veřejných záležitostí, jež přísluší státu jako celku, které ale stát deleguje na obce, jako své nejnižší organizační jednotky. Tehdy obce vykonávají přenesenou státní správu.

V rámci politického systému jako celku jsou elementární oblastí kompetence obcí v jejich samostatné působnosti [Balík 2008: 16 - 17].

Pravomoc v oblasti přirozené působnosti – sedm funkcí:

Politická funkce – vyhlášení místního referenda a provedení jeho výsledků, volba a ustavování orgánů obcí, vytváření partnerství s dalšími obcemi, udělování čestného občanství, udělování cen, pojmenování ulic a dalších veřejných prostranství.

Ekonomická funkce – týká se hospodaření obce, sestavování rozpočtu, schvalování závěrečného účtu, hospodaření podle rozpočtu, hospodaření s majetkem, zřizování peněžních fondů.

Sociální funkce – týká se vzdělávání, zdravotnické péči, sportu a kulturní oblasti: zakládání škol, sportovišť, zdravotnických zařízení, pečovatelských domů pro staré občany, klubů důchodců, kulturních zařízení, zřizování hřbitovů apod.

Funkce ekologická – zahrnuje zajišťování čistoty obce, svoz a likvidace odpadů, odvádění a čištění odpadních vod.

Funkce bezpečnostní – vztahuje se především k pravomoci zřizovat obecní policii.

Funkce infrastrukturní – patří k nim především správa, údržba a provozování zařízení zřízených k uspokojování potřeb občanů obcí, např. údržba komunikací (silnice, chodníky, cyklostezky atd.), vodovodů, kanalizace apod.

Prognostické funkce – slouží fakticky k přípravě plnění funkcí dalších. Patří mezi ně především schvalování programu rozvoje obce, územního plánu, regulačního plánu, přijímání koncepčních dokumentů v oblasti politického, ekonomického, sociálního, právního a organizačního rozvoje v budoucnosti.

Aby obce splnily tyto funkce mají řadu nástrojů, například usnesení zastupitelstva či rady, uzavření smlouvy a pravomoc v oblasti práva zahrnující vydávání obecně závazných vyhlášek v záležitostech samostatné působnosti a ukládání sankcí [Balík 2009: 30 - 31]

3.6 Orgány obce

Obec jedná navenek prostřednictvím svých orgánů, kterými jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad, zvláštní orgány obce a komise, pokud jim byl svěřen výkon přenesené působnosti [Balík 2009: 67].

3.6.1 Starosta

Starosta zastupuje obec navenek. Do funkce starostu a místostarostu volí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.

Starosta:

- odpovídá za přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce,
- informuje veřejnost o činnosti obce,
- zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce.

[Vedral 2008: 539]

3.6.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. Pokud stanoví zákon, přísluší radě rozhodovat v oblasti přenesené působnosti. V obci, ve které se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady voleni z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je vždy lichý a má nejméně 5 a nejvíce 11 členů, ale nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Jestliže zastupitelstvo obce má méně než 15 členů, rada obce se nevolí [Vedral 2008: 519].

3.6.3 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce se skládá z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů před konáním voleb do zastupitelstev v obcích [Vedral 2008: 381].

Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlíží hlavně k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu [Vedral 2008: 384].

V následující tabulce je znázorněn počet členů zastupitelstva obce při daném počtu obyvatel.

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva obce při daném počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva obce
do 500	5 až 15
nad 500 do 3000	7 až 15
nad 3000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: Zákon o obcích

3.6.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, pokud je tato funkce zřízena, a zaměstnanci obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta. Pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu může rada obce zřídit odbory a oddělení, ve kterých jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

Obecní úřad plní úkoly v oblasti samostatné působnosti, které mu ukládá zastupitelstvo obce nebo rada obce. Pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Vykonává přenesenou působnost kromě věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce [Vedral 2008: 563].

3.6.5 Výbory

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Své návrhy a stanoviska předkládají výbory zastupitelstvu obce. Finanční a kontrolní výbor zastupitelstvo obce zřizuje vždy. Jestliže v územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor

pro národnostní menšiny. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce [Vedral 2008: 615].

3.7 Volební systém do obecních zastupitelstev ČR

První komunální volby se řídily zákonem č. 386/1990 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích. O dva roky později vyšel nový zákon č. 298/1992 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o místním referendu. V roce 1994 a 1998 se volby uskutečnily podle zákona č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů. V současné době se volby řídí zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů [Outlý, Šaradín 2004: 16- 17].

3.8 Volby do zastupitelstev obcí

Volby probíhají na základě zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů [www.zalepsiobec.cz].

3.8.1 Jak volit

Voličem je ten, komu je 18 let a má trvalý pobyt na území obce. Pokud se jedná o cizince, právo volit mu musí přiznávat také mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána. V současné době jde o mezinárodní Smlouvu o přistoupení České republiky k Evropské unii.

Při každých volbách každý dostane spolu s hlasovacím lístkem podrobný popis, jak volit a jak a co se přesně vyplňuje a zaškrťává. Hlasuje se ve volební místnosti na území obce, u jejíhož obecního úřadu je volič zapsán ve stálém seznamu voličů případně dodatku stálého seznamu voličů. Jestliže je na území obce zřízeno více volebních

okrsků, hlasuje volič ve volební místnosti v tom volebním okrsku, kam podle místa svého bydliště patří. Stálý seznam voličů vede obecní úřad, městský úřad, magistrát statutárního města, které není územně členěno, úřad městské části nebo městského obvodu pro voliče, kteří jsou v této obci přihlášení k trvalému pobytu. Občané členských států Evropské unie, kteří chtějí volit v obecních volbách, musí také požádat o zápis do dodatku stálého seznamu voličů pro danou obec. Pravidla se řídí vnitrostátními předpisy země pobytu.

Žádost je možno podat osobně i písemně, a to nejpozději 2 dny před konáním voleb. Žadatel spolu s žádostí musí prokázat státní občanství jiného členského státu EU a trvalý pobyt v obci. Občan členského státu EU může být zapsán pouze v jednom dodatku stálého seznamu voličů a může si na obecním úřadě ověřit, jestli je v dodatku zapsán, a popřípadě doplnit některé údaje nebo provést opravy. Obecní úřad je povinen žadateli do 48 hodin vyhovět nebo mu v této lhůtě písemně sdělit důvody, proč žádosti vyhovět nelze. Voliče lze z dodatku stálého seznamu voličů vyřadit na jeho vlastní žádost nebo z důvodu pozbytí práva volit. [www.zalepsiobec.cz]

3.8.2 Kandidáti

Aby kandidáti za členy zastupitelstva obce splnili podmínku volitelnosti, musí nejpozději druhý den voleb dosáhnout věku 18 let, mít trvalý pobyt v obci, ve které kandidují nejpozději v den voleb. Kandidáti musí být státními občany České republiky, nebo státními občany jiného státu, kterým právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána. Tato úmluva je vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv. Kandidáti nesmí být ve výkonu trestu odnětí svobody nebo být zbavení způsobilosti k právním úkonům. Kandidát může být nezávislý, nebo členem politické strany. Politická strana je organizovaná skupina lidí, spojená za účelem získat a využít státní moc [Krejčí 2006: 105].

Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do stejného zastupitelstva obce, a pokud jsou vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu [www.mvcr.cz].

Nezávislí kandidáti a jejich sdružení musí při jejich registraci kandidátní listiny předložit petici s podpisy občanů obce, kteří jejich kandidaturu podporují [Outlý 2003].

Tabulka znázorňuje vyžadovanou podporu kandidatury nezávislých kandidátů a jejich sdružení. Porovnává zákonnou úpravu v letech 1990 až 1994 a zákonnou úpravu od roku 1994.

Tabulka 2: Podpora kandidatury nezávislých kandidátů a jejich sdružení v letech 1990 - 1994

Zákonná úprava v letech 1990 a 1994		Zákonná úprava od roku 1994		
Počet obyvatel v obci, volebním obvodě	kandidaturu nezávislého kandidáta a sdružení NK musí peticí podpořit	počet obyvatel v obci, volebním obvodě	kandidaturu musí peticí podpořit	
			u nezávislého kandidáta	u sdružení nezávislých kandidátů
do 1 tis.	alespoň 20 voličů	do 500	5%	7%
nad 1 tis. do 3 tis.	alespoň 30 voličů	nad 500 do 3 tis.	4%, nejméně 25	7%
nad 3 tis. do 20 tis.	alespoň 100 voličů	nad 3 tis. do 10 tis.	3%, nejméně 120	7%
nad 20 tis. do 50 tis.	alespoň 200 voličů	nad 10 tis. do 50 tis.	2%, nejméně 600	7%
nad 50 tis.	alespoň 400 voličů	nad 50 tis. do 150 tis.	1%, nejméně do 1 000	7%
		nad 150 tis.	0,5%, nejméně 1 500	7%

Zdroj: Outlý 2003

3.8.3 Kandidátní listiny

Při sestavování kandidátních listin do komunálních voleb postupují politické strany stejným způsobem. Vytipuje vhodné kandidáty, většinou bez politické příslušnosti, který voliče zaujmou [Čmejrek 2009: 65].

Na rozdíl od velkých měst je situace, kdy by politická strana kandidovala a přesto nezískala zastoupení, zcela výjimečná [Balík 2008: 2006].

Kandidátní listina musí obsahovat:

- název zastupitelstva obce,
- označení volebního obvodu, jsou-li volební obvody vytvořeny,
- název volební strany a označení, o jaký typ volební strany jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí,
- jména a příjmení kandidátů, jejich věk a povolání, část obce, nečlení-li se obec na části, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické

strany nebo politického hnutí (v takovém případě se uvede "bez politické příslušnosti"),

- pořadí na kandidátní listině vyjádřené pomocí arabského čísla,
- jméno a příjmení zmocněnce volební strany a jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, není-li volební stranou nezávislý kandidát,
- jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,
- jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta,
- podpis zmocněnce volební strany, u nezávislého kandidáta podpis kandidáta, podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena.

Ke kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou. [www.mvcr.cz]

3.8.4 Volební kampaň

Začátek volební kampaně je stanoven nejméně 10 dnů před konáním voleb do zastupitelstva obcí. Prezentace kandidujících subjektů ve volební kampani je ponechána na jejich vůli. Kampaň musí probíhat čestně a poctivě a nezveřejňovat nepravdivé údaje. Ve dnech voleb je zakázána volební agitace a propagace pro volební strany v místě, kde je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí [Outly 2004: 24].

3.8.5 Volební místnost

Voličům je nejpozději 15 dnů před konáním voleb oznámena doba a místo konání voleb. Pokud je na území obce zřízeno více volebních okrsků, starosta obce uvede, které části obce náleží do jednotlivých volebních okrsků, a oznámení zveřejní na území každého z nich. V oznámení jsou uvedeny adresy volebních místností.

Ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšen hlasovací lístek označený nápisem “vzor”, prohlášení kandidáta o vzdání se kandidatury nebo zmocněnce o odvolání kandidáta, pokud byla doručena do 48 hodin před zahájením voleb. V případě odevzdání hlasů pro takového kandidáta se při výsledku voleb nepřihlíží. Volební místnost musí být pro každý volební okrsek vybavena zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který musí být voličům v případě potřeby zapůjčen k nahlédnutí [www.mvcr.cz].

3.8.6 Hlasování

Prokázání totožnosti a státního občanství:

Při příchodu do volební místnosti se musí volič prokázat okrskové volební komisi svou totožností a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo platným cestovním pasem České republiky. Pokud jde o cizince prokáže po příchodu do volební místnosti okrskové volební komisi státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky průkazem o povolení k pobytu vydaným podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Volič musí mít u sebe potřebné doklady, jinak mu nebude hlasování umožněno [www.mvcr.cz].

Po záznamu ve výpisu ze stálého seznamu voličů (nebo z dodatku ze stálého seznamu voličů) obdrží volič od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku opatřenou příslušným razítkem [www.mvcr.cz].

3.8.7 Hlasovací lístek

Na hlasovacím lístku je vždy uveden název obce a počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen. Kandidáti každé volební strany jsou uvedeni na společném hlasovacím lístku v pořadí určeném volební stranou, a to v samostatných zarámovaných sloupcích umístěných vedle sebe. Volební stranou může být politická strana, politické hnutí, jejich koalice, nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, individuálně kandidující nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů. Na konci hlasovacího lístku je razítko obecního úřadu, který plní pro danou obec funkci registračního úřadu. Hlasovací lístky jsou poskytnuty voličům nejpozději 3 dny před konáním voleb. V případě, že volič hlasovací lístek ztratí nebo poškodí, může ve volební místnosti požádat okrskovou volební komisi o nový hlasovací lístek [www.mvcr.cz].

3.8.8 Úprava hlasovacího lístku

Volič může upravit hlasovací lístek jedním z následujících způsobů:

- označí křížkem volební stranu, tím dá hlas kandidátům této volební strany v pořadí podle hlasovacího lístku v počtu, kolik činí počet členů zastupitelstva obce,
- označí křížkem kandidáta, pro kterého hlasuje, z kterékoli volební strany, nejvýše však tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno [www.zalepsiobec.cz].

Oba dva způsoby je možné kombinovat, lze označit křížkem jednu volební stranu a další kandidáty i z jiných volebních stran, pro které volič hlasuje. Po úpravě vloží volič hlasovací lístek do úřední obálky. V případě, že volič neoznačí na hlasovacím lístku ani volební stranu, ani žádného kandidáta, hlasovací lístek nevloží do úřední obálky nebo lístek nějakým způsobem poškodí nebo vloží do úřední obálky několik hlasovacích lístků do stejného zastupitelstva, je jeho hlas neplatný [www.zalepsiobec.cz].

Způsob hlasování

Po úpravě hlasovacího lístku hlasuje volič tak, že úřední obálku vloží před okrskovou volební komisí do volební schránky.

Volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné. Jestliže má volič tělesnou vadu, anebo nemůže číst nebo psát, může být při úpravě hlasovacích lístků přítomen jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise, a hlasovací lístek za něho upravit a vložit do úřední obálky a popřípadě i úřední obálku vložit do volební schránky [www.mvcr.cz].

Hlasování do přenosné volební schránky

Volič může požádat ve dnech voleb okrskovou volební komisí ze závažných, zejména zdravotních důvodů obecní úřad o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, avšak pouze v územním obvodu stálého volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě k voliči budou vysláni dva členové volební komise s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování musí postupovat členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování [www.mvcr.cz].

3.8.9 Ukončení hlasování

Po skončení doby určené pro hlasování se volební místnost uzavře. Před uzavřením místnosti je umožněno všem voličům odvolit. Hlasování se považuje za ukončené, jestliže to prohlásí předseda volební komise nebo pokud odvolili všichni voliči ze stálého seznamu voličů. Druhý den předseda volební komise zahájí sčítání.

3.8.10 Přepočítání hlasů na jednotlivé mandáty

Při hlasování má volič možnost rozhodnutí jestli podpoří kandidátní listinu jedné politické strany nebo jednotlivé kandidáty i z různých politických stran. Volič tedy disponuje tolika hlasy, kolik je členů zastupitelstva. Zákon z roku 1990, 1992 a 1994

se řídil metodou dělitele Saint-Lagüe. Úprava v roce 2001 mění metodu přepočtu na méně proporční D'Hondtův dělitel. K tomu zavádí 5 % uzavírací klauzuli potřebnou pro vstup do zastupitelstva. Od roku 1994 se mandát přiděluje jen kandidátovi, který volebním ziskem nejméně o 10 % přesahuje průměrný zisk hlasů všech kandidátů na listině. Takle úprava směřuje proti personifikovanému hlasování voličů [Outlý 200: 29 - 35].

D'Hondtova metoda spočívá v principu, kdy se počet hlasů pro každou stranu samostatně dělí postupně čísly ze stanovené číselné řady, která odpovídá číslům kandidátů, které nominovala každá strana. Počet vypočtených podílů je omezen počtem kandidátů strany [www.volby.cz].

4 Charakteristika obce Ruda nad Moravou

Obec Ruda nad Moravou patří do Olomouckého kraje, okresu Šumperk. Leží na pravém břehu řeky Moravy v nadmořské výšce 315 – 345 m s průměrnou roční teplotou 7,3 °C a ročním úhrnem srážek 730 mm. Její katastrální výměra činí 25.01 km². Obec lemují Hanušovické pahorkatiny ze severojižní strany, na západě hřeben Žďáru, a z východní strany svahy Blýskače. Při geologickém průzkumu před 100 lety byly ve hřebenech Žďáru nalezeny krystaly zirkonu, které jsou nyní uloženy ve vídeňském přírodopisném muzeu [Winter 2009: 7], [www.ruda.cz].

Jedná se o obec „menší střední velikosti“ spadající do orientačního intervalu 1701 až 9000 obyvatel. V obcích tohoto velikostního rozmezí se láme poměr sil mezi nezávislymi kandidáty a politickými stranami. Se vzrůstající velikostí obcí v tomto rozmezí začínají kandidáti politických stran své nezávislé kolegy porážet [Hudák 2003: 87].

Obrázek 1: Obec Ruda nad Moravou

Zdroj: www.google.cz

4.1 Historie Obce

Obec se objevuje v pramenech od počátku 14. století, pod latinským názvem Ferreus Mons ("Železná hora"). Už tenkrát zde byl kostel a fara a od roku 1350 patřila k nově vytvořenému biskupství v Litomyšli. Ruda dříve příslušela k zábřežskému panství pánů ze Šternberka. V roce 1397 byla markrabětem spolu s dalšími osmi vesnicemi přidělena Petrovi z Kravař a tehdy se začal vytvářet zárodek budoucího rudského panství. Od roku 1447 jeho majitele byli Tunklové z Brníčka, v letech 1508 - 1512 Mikuláš Trčka z Lípy a skoro do konce 16. století páni z Boskovic. V roce 1596 koupil rudské panství, které bylo vyčleněno ze zábřežského panství a tvořilo jej 17 vesnic, majitel Velkých Losin Jan ml. ze Žerotína. Další majitel, kterým byl Bernard ze Žerotína vybudoval v Rudě počátkem 17. stol. renesanční zámek. Po porážce na Bílé hoře bylo panství zkonfiskováno a v roce 1622 získal rudské panství Karel z Lichtenštejna [Winter 2009: 8 - 12], [www.ruda.cz].

Později se stal zámek jen sídlem hospodářské správy. Během třicetileté války bylo panství značně poničeno, zámek přišel o většinu vybavení, a to co zůstalo, odvezli nebo zničili v roce 1643 Švédové. Od té doby má zámek nevalnou pověst panského německého úřednictva. Po první světové válce je znárodněn, je v něm zřízena škola a lesní správa [www.ruda.cz].

4.2 Název obce

České jméno obce je spojeno s dobýváním železné rudy, která se v okolí dříve v minulosti těžila. Přívlastek "nad Moravou" byl k názvu přidělen v roce 1880, kvůli odlišnosti vesnice od jiných lokalit stejného jména. Těžení rudy připomíná mimo jiné postava horníka při práci, zobrazená na obecní pečetě ze 17. stol. Historický národnostní vývoj vedl v roce 1896 k rozdělení obce na dvě samostatné části, českou Horní Rudu a německou Dolní Rudu. Po I. světové válce byly obce v roce 1920 opět sloučeny [www.ruda.cz].

4.2.1 Občané obce

V roce 2010, podle záznamů matriky obce, žije v obci 2634 obyvatel. V následující tabulce je znázorněn demografický vývoj obyvatelstva od roku 1999.

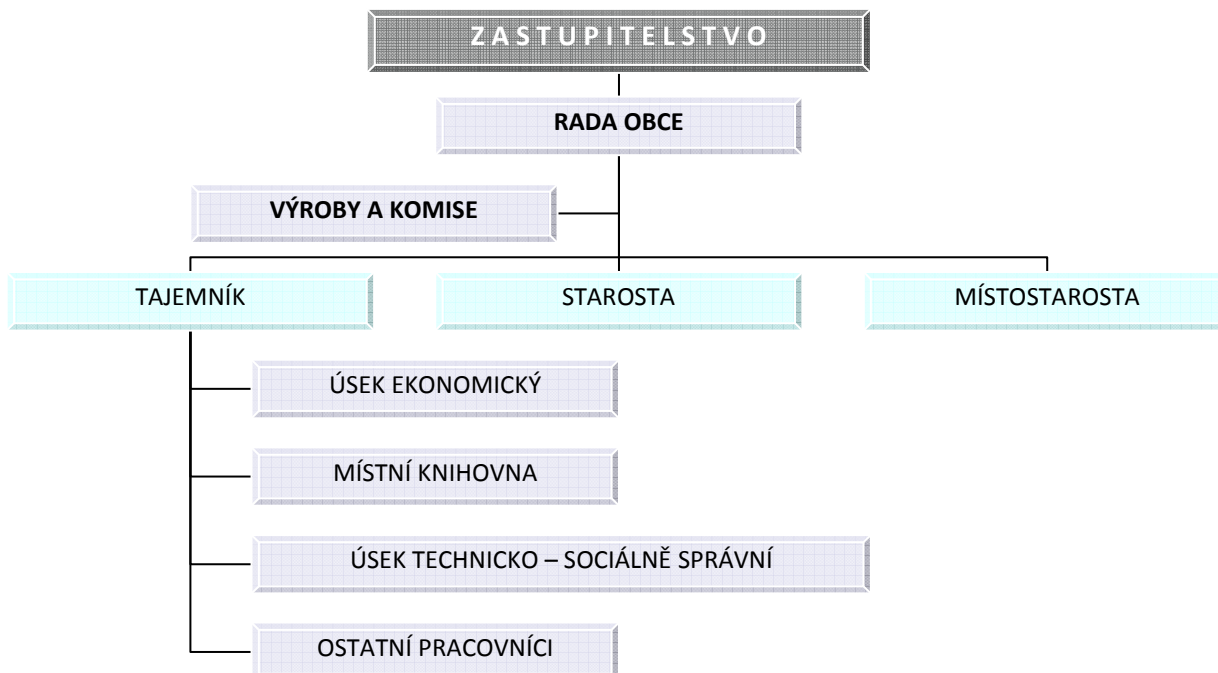
Tabulka 3: Vývoj obyvatelstva v Rudě nad Moravou od roku 1999 - 2009

Vývoj obyvatelstva					
Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí
1999	2 497	27	28	54	59
2000	2 491	22	25	38	38
2001	2 485	27	26	39	51
2002	2 474	24	31	35	24
2003	2 478	24	24	45	33
2004	2 490	28	27	82	55
2005	2 518	31	31	71	60
2006	2 529	36	19	76	49
2007	2 573	27	26	65	70
2008	2 569	26	27	80	50
2009	2 598	27	24	70	20

Zdroj: Český statistický úřad

4.3 Struktura obce

Schéma zobrazuje organizační strukturu obce Ruda nad Moravou.

Zdroj: www.ruda.cz

4.4 Volební obvody

Ruda nad Moravou má pět volebních okrsků, které tvoří části obce:

- okrsek č. 1- Ruda nad Moravou
- okrsek č. 2 - Hrabenov
- okrsek č. 3 – Hostice
- okrsek č. 4 – Bartoňov, Radomilov
- okrsek č. 5 – Štědrákova Lhota

4.5 Území obce

Území obce Ruda nad Moravou se skládá z následujících přidružených obcí, které v současné době tvoří jednotlivé části obce:

Obec Hrabenov

První písemná zmínka o obci Hrabenov byla z roku 1480, podle posledního sčítání z roku 2001 je v obci 252 domů a 669 obyvatel. Rozloha obce činí 6.22 km². Obec byla přičleněna k Rudě nad Moravou v roce 1980 a přidružení jako ve většině jiných případech předcházelo založení jednotného zemědělského družstva [Sobek 2010: 99 - 102].

Obec Hostice

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1397. Při sčítání 2001 měla obec 158 domů a 489 obyvatel. Rozloha katastrálního území činí 6.11 km². Obec byla přičleněna k obci Ruda nad Moravou v roce 1975 a tomuto přičlenění opět předcházelo založení jednotného zemědělského družstva [Sobek 2010: 99 - 102].

Obce Bartoňov

První zmínka o obci Bartoňov byla z roku 1411. Katastrální území obce je 2.12 km². Podle posledního sčítání v roce 2001 bylo v obci 62 domů a 130 obyvatel. Obec byla přičleněna v roce 1980 [Sobek 2010: 99 - 102].

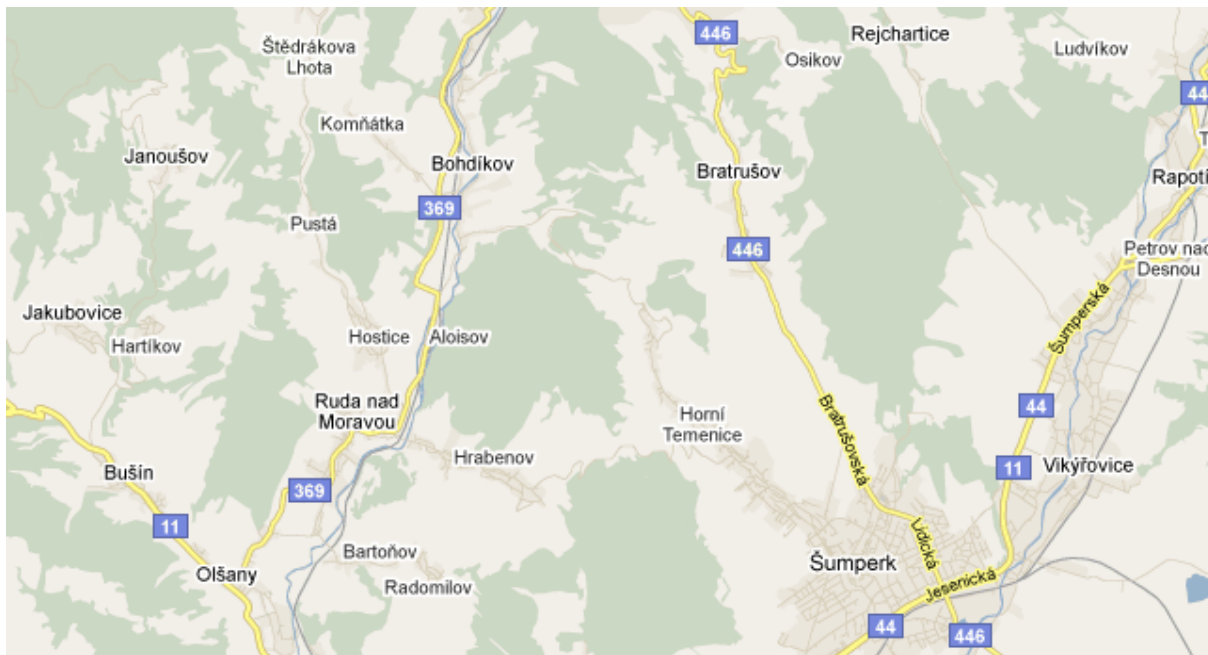
Obec Radomilov

Vznik obce se datuje okolo roku 1371. Svou rozlohou 1.85 km² je mezi zmíněnými obcemi nejmenší. Podle sčítání z roku 2001 má obec 62 domů a 101 obyvatel. Přičleněná k obci v roce 1980 [Sobek 2010: 99 - 102].

Obec Štědrákova Lhota

První písemná zmínka o obci Štědrákova Lhota je z roku 1397. Má rozlohou 4.93 km². V roce 2001 měla obec 69 domů a 69 obyvatel. Tato obec byla přičleněna k Rudě nad Moravou v roce 1976 [Sobek 2010: 99 - 102].

Obrázek 2: Mapa přidružených částí obce Ruda nad Moravou

Zdroj: maps.google.com

5 Volby do zastupitelstva obce v Rudě nad Moravou

Řádné komunální volby do zastupitelstev obcí, městysů a měst ČR se konaly 15.10.2010 až 16.10.2010. Volební účast je jedním z hlavních ukazatelů, která se používá jako indikátor zdraví demokracie. Volební účast v obci Ruda nad Moravou byla 55,50 %, což svědčí o nadprůměrné participaci místních občanů vzhledem k celorepublikové účasti, která činila 48,50 %.

5.1 Volby do zastupitelstva obce v Rudě nad Moravou v roce 2006

Níže umístěná tabulka zobrazuje výsledky voleb z roku 2006. Volby se konaly dne 20.10. 2006 až 21.10. 2006.

Tabulka 4: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva z roku 2006

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy			Voliči	Vydané obálky	Volební účast	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zpracováno	v %					
15	1	5	5	100%	2033	1070	52,93	1070	14939

Zdroj: www.volby.cz

V roce 2006 kandidovalo 7 politických stran a volební účast byla 52,93 %.

Tabulka 5: Výsledky kandidátů v komunálních volbách 2006

č.	Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
		absolutní	v %				
1.	KDU-ČSL	2884	19,31	15	14939	19,3	3
2.	ČSSD	1819	12,18	15	14939	12,17	2
3.	ODS	2174	14,55	15	14939	14,55	2
4.	Moravané	1598	10,7	15	14939	10,69	1
5.	NEZÁVISLÍ	2144	14,35	15	14939	14,35	2
6.	KSČM	2605	17,44	15	14939	17,43	3
7.	Strana zelených	1715	11,48	15	14939	11,48	2

Zdroj: www.volby.cz

Následující tabulka zobrazuje přehled 15 členů zastupitelstva, kteří získali mandát.

Tabulka 6: Přehled členů zastupitelstva z roku 2006 podle politické příslušnosti

Kandidátní listina		Kandidát		Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	pořadové číslo	příjmení, jméno, tituly		absolutní	v %	
1	KDU-ČSL	4	Tichý Milan PaedDr.	BEZPP	394	13,66	1
1	KDU-ČSL	1	Tanert Oldřich	BEZPP	322	11,16	2
1	KDU-ČSL	2	Suchánek Pavel Ing.	BEZPP	279	9,67	3
2	ČSSD	3	Banková Eva MUDr.	BEZPP	203	11,15	1
2	ČSSD	2	Kotraš Jaromír	BEZPP	200	10,99	2
3	ODS	8	Šíp Libor	BEZPP	224	10,30	1
3	ODS	1	Hladíl Jan	ODS	221	10,16	2
4	Moravané	2	Klimeš Petr	BEZPP	187	11,70	1
5	NEZÁVISLÍ	2	Kristek Zdeněk Ing.	BEZPP	282	13,15	1
5	NEZÁVISLÍ	1	Vitásek Miroslav MVDr.	BEZPP	253	11,80	2
6	KSČM	1	Janiček Josef	KSČM	327	12,55	1
6	KSČM	2	Václavek Jan	KSČM	292	11,20	2
6	KSČM	4	Symerský Vratislav	BEZPP	255	9,78	3
7	Strana Zelených	5	Wittmann Edmund	BEZPP	231	13,46	1
7	Strana Zelených	2	Pavelek Petr	BEZPP	194	11,31	2

Zdroj: www.volby.cz

5.2 Volby do zastupitelstva v Rudě nad Moravou v roce 2010

V následující tabulce je přehled voleb do zastupitelstva v roce 2010. Volby se konaly 15.10 až 16.10.2010. Kandidovalo 9 politických stran, výsledky jsou zobrazeny v tabulce 8.

Tabulka 7: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v roce 2010

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy			Voliči	Vydané obálky	Volební účast	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zpracováno	v %					
15	1	5	5	100%	2092	1161	55,5	1161	15532

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka 8: Výsledky kandidátů v komunálních volbách v roce 2010

č.	Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
	název	absolutní	v %				
1.	ODS	1854	11,94	15	15532	11,93	2
2.	VV	1633	10,51	15	15532	10,51	1
3.	SNK	1895	12,2	15	15532	12,2	2
4.	ZEMANOVCI	216	1,39	4	4141	5,21	0
5.	KDU-ČSL	2785	17,93	15	15532	17,93	3
6.	ČSSD	2085	13,42	15	15532	13,42	2
7.	Strana zelených	443	2,85	15	15532	2,85	0
8.	KSČM	2669	17,18	15	15532	17,18	3
9.	NEZÁVISLÍ	1952	12,57	15	15532	12,56	2

Zdroj: www.volby.cz

Tabulka níže zobrazuje přehled 15 členů zastupitelstva, kteří získali mandát.

Tabulka 9: Přehled členů zastupitelstva z roku 2010 podle politické příslušnosti

číslo	Kandidátní listina	Kandidát		Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
	název	pořadové číslo	příjmení, jméno, tituly		absolutní	v %	
1	ODS	6	Šíp Libor	BEZPP	247	13,32	1
1	ODS	1	Hladil Jan	ODS	195	10,51	2
2	Věci veřejné	5	Vitásek Miroslav MVDr.	BEZPP	208	12,73	1
3	Sdruž. nez. kan.	1	Kleinova Iva Mgr.	BEZPP	397	20,94	1
3	Sdruž. nez. kan.	6	Homola Miroslav MVDr.	BEZPP	154	8,12	2
5	KDU-ČSL	2	Tichý Milan PaedDr.	BEZPP	426	15,29	1
5	KDU-ČSL	1	Tanert Oldřich	BEZPP	328	11,77	2
5	KDU-ČSL	3	Suchánek Pavel Ing.	BEZPP	268	9,62	3
6	ČSSD	3	Kotraš Jaromír	BEZPP	322	15,44	1
6	ČSSD	7	Banková Eva MUDr.	BEZPP	214	10,26	2
8	KSČM	7	Janíček Josef	KSČM	381	14,27	1
8	KSČM	2	Hoffmannova Jana	BEZPP	316	11,83	2
8	KSČM	4	Symerský Vratislav	KSČM	291	10,90	3
9	NEZÁVISLÍ	1	Klímeš Zdeněk Mgr.	BEZPP	286	14,65	1
9	NEZÁVISLÍ	4	Pavelek Petr	BEZPP	238	12,19	2

Zdroj: www.volby.cz

5.3 Porovnání voleb do obecního zastupitelstva v roce 2006 a 2010

Z výše uvedených výsledků voleb do zastupitelstev 20.10. - 21.10. 2006 a voleb do zastupitelstev 15.10 - 16.10. 2010 v Obci Ruda nad Moravou je při jejich vzájemném porovnání zřejmé několik faktů. Politický život v obci je stabilní, nedochází k žádným

výrazným změnám v oblasti politických aktérů ani politických stran. Již tradičně obsazují první příčky velké strany jako KDUČSL, KSČM, ČSSD, ODS. Ovšem ani výsledky nezávislých kandidátů nejsou zanedbatelné. V tabulkách, které zobrazují aktéry komunální politiky do zastupitelstev, kteří získali mandát, lze lehce identifikovat údaj o politické příslušnosti jednotlivých zastupitelů. V roce 2006 byli z počtu 15-ti členů zastupitelstva pouze 3 členové politických stran, na jejichž kandidátní listině kandidovali. V roce 2010 to byli z 15-ti členů zastupitelstva opět jen 3 členové politických stran. Téměř všichni zastupitelé jsou v obci známé osobnosti, lékaři, učitelé, ředitel školy, veterinář atd. Jednotlivé politické strany ví, že na komunální úrovni budou voliči volit právě tyto osobnosti, a proto je s oblibou obsazují na přední místa kandidátních listin.

5.4 Volební úspěšnost v jednotlivých okrscích

5.4.1 Okrsek č. 1 Ruda nad Moravou

Volby se konaly v zasedací místnosti obecního úřadu v Rudě nad Moravou, kde mohli občané hlasovat pro své kandidáty. V následující tabulce je znázorněn přehled volební účasti v daném okrsku.

Tabulka 10: Přehled volební účasti v Rudě nad Moravou

Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
872	493	56,54	493	6481

Zdroj: www.volby.cz

Volební účast v tomto okrsku byla nadpoloviční. Z 872 voličů se voleb zúčastnilo 493 s počtem odevzdaných platných hlasů 6481.

Tabulka 11: Úspěšnost politických stran v okrsku Ruda nad Moravou

Kandidátní listina		Hlasy	
číslo	název	absolutní	v %
1	ODS	580	8,95
2	VV	1149	17,73
3	SNK	516	7,56
4	Strana práv Občanů ZEMANOVCI	166	2,56
5	KDU-ČSL	1083	16,71
6	ČSSD	934	14,41
7	Strana zelených	318	4,91
8	KSČM	1113	17,17
9	Nezávislí	622	9,6

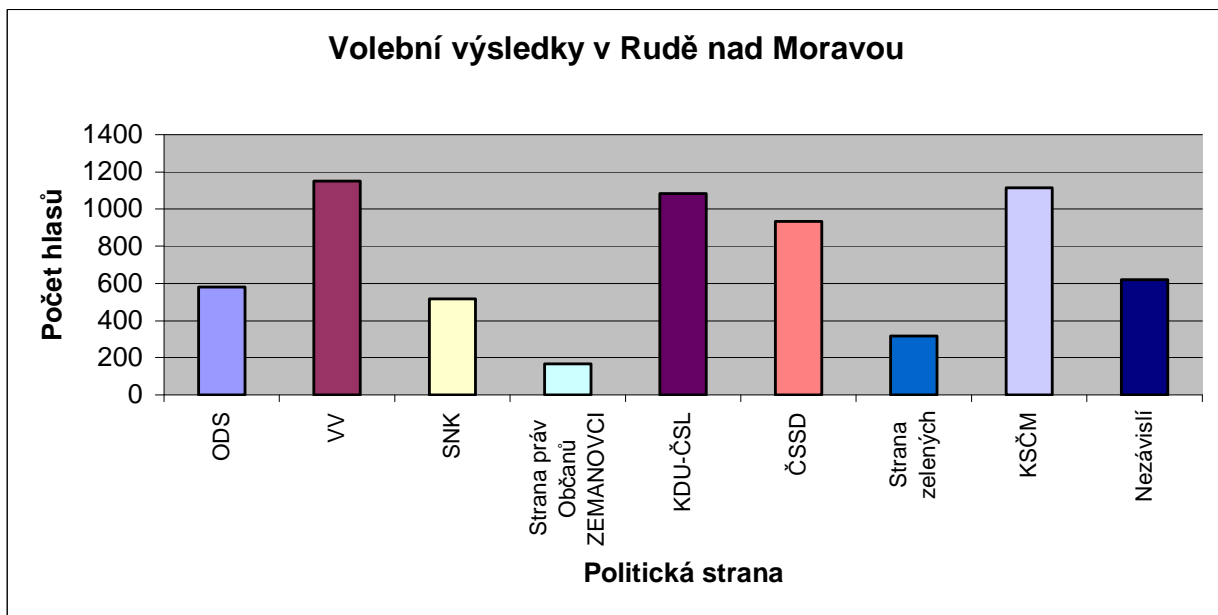
Zdroj: www.volby.cz

V tomto volebním okrsku získala nejvíce hlasů strana Věci veřejné a to především díky svým dvěma kandidátům Pavlovi Morongovi a MVDr. Petrovi Vitáskovi. Pavel Morong je místní rodák, který v obci provozuje bistro a cukrárnu. MVDr. Petr Vitásek provozuje v obci veterinární ambulanci. Oba kandidáti jsou veřejně známé osoby a v obci mají silnou voličskou základnu. Věci Veřejné ve svém předvolebním programu nabízeli:

- zprůhlednění zadávání zakázek a kontrola investic a smluv při předávání díla, dodržování termínů a záruk za odvedené dílo,
- oslovování místních firem,
- získávání dotací a podpora každého dobrého nápadu na rozvoj obcí a regionu.

Nejméně hlasů získala strana Práv Občanů ZEMANOVCI, na kandidátce měla pouze čtyři kandidáty, z 15-ti možných, protože se jim nepodařilo naplnit kandidátku a tím přišli o hlasy a možnost získání mandátu. Důsledky této chyby jsou zřejmé i z výsledků v ostatních volebních okrscích. Obec Ruda nad Moravou získala v zastupitelstvu 7 mandátů z řad místních občanů a tím rozhodující vliv v zastupitelstvu. Mandát tedy získali MVDr. Vitásek Petr, který se vzdal mandátu ve prospěch svého náhradníka Pavla Moronga. Dále to byl PaedDr. Tichý Milan, Tanert Oldřich, Ing. Suchánek Pavel, MUDr. Banková Eva, Janíček Josef, Mgr. Klimeš Zdeněk [Rozhovor: občan obce Ruda nad Moravou].

Graf 1: Graf k tabulce 11

5.4.2 Okrsek č. 2 Hrabenov

Volby se konaly v kulturním domě v Hrabenově. V tomto okrsku byla volební účast následující:

Tabulka 12: Přehled volební účasti v Hrabenově

Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
591	301	50,93	301	4056

Zdroj: www.volby.cz

Volební účast v této obci byla nadpoloviční, voleb se zúčastnilo z 591 voličů 301 s počtem odevzdaných platných hlasů 4056.

Tabulka 13: Úspěšnost politických stran v Hrabenově

Kandidátní listina		Hlasy	
číslo	název	absolutní	v %
1	ODS	688	16,96
2	VV	183	4,51
3	SNK	861	21,23
4	Strana práv Občanů ZEMANOVCI	16	0,39
5	KDU-ČSL	714	16,6
6	ČSSD	406	10,01
7	Strana zelených	25	0,62
8	KSČM	520	12,82
9	Nezávislí	643	15,85

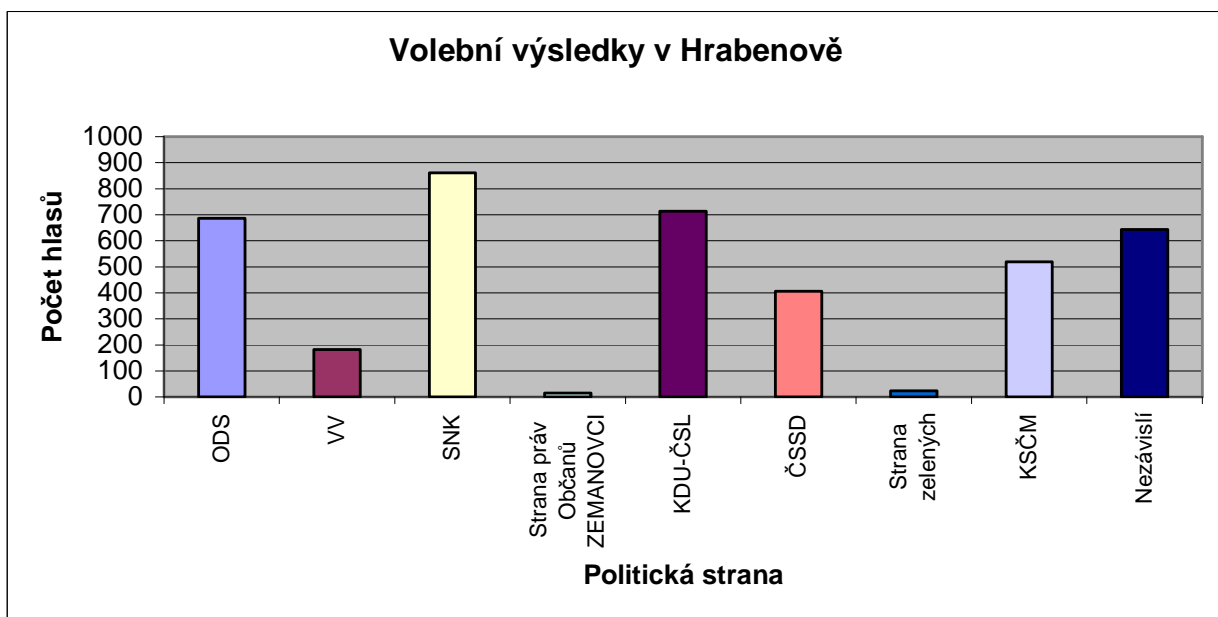
Zdroj: www.volby.cz

Nejvíce hlasů získala strana Sdružení nezávislých kandidátů, kde byla na kandidátce jako číslo jedna Mgr. Iva Kleinová, učitelka matematiky, chemie a zeměpisu Základní školy v Rudě nad Moravou. Působí již několik let jako starostka TJ Sokol Hrabenov. Díky velké popularitě a podpoře členů TJ Sokol získala mandát a stala se místostarostkou v zastupitelstvu obce Ruda nad Moravou. Pro tuto funkci je neuvolněná. Z osobního rozhovoru jsem se dozvěděl, že kandidovala jako nezávislá, protože se plně neztotožňovala s žádným předvolebním programem kandidujících stran. Předvolební program Sdružení nezávislých kandidátů si mimo jiné určil, že bude prosazovat:

- dokončení plynofikace obecních budov a zařízení,
- údržbu zeleně,
- dokončení cyklostezky,
- zřízení bankomatu,
- podpora sportu a sportovních areálů,
- zřízení obecních bytů pro řešení krizových situací ve všech obcích

Kandidátka byla sestavena z nezávislých kandidátů, pouze jeden kandidoval za Věci veřejné. Jako nezávislí kandidáti potřebovali sehnat 187 podpisů místních občanů, s čímž podle jejích slov nebyl problém. Zájmy občanů části obce Hrabenov mohou hájit 4 zastupitelé, kteří získali mandát. Byli to Libor Šíp, Jan Hladil, Mgr. Iva Kleinová, Petr Pavelek [Rozhovor: Mgr. Iva Kleinová].

Graf 2: Graf k tabulce 13

5.4.3 Okrsek č. 3 Hostice

Volby se konaly v Obecním domě v Hosticích. V tomto volebním okrsku byla účast následující:

Tabulka 14: Přehled volební účasti v Hosticích

Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
392	239	60,97	239	3300

Zdroj: www.volby.cz

V tomto okrsku se voleb zúčastnilo z 392 voličů 239, což je nadpoloviční účast. Počet odevzdaných platných hlasů bylo 3300.

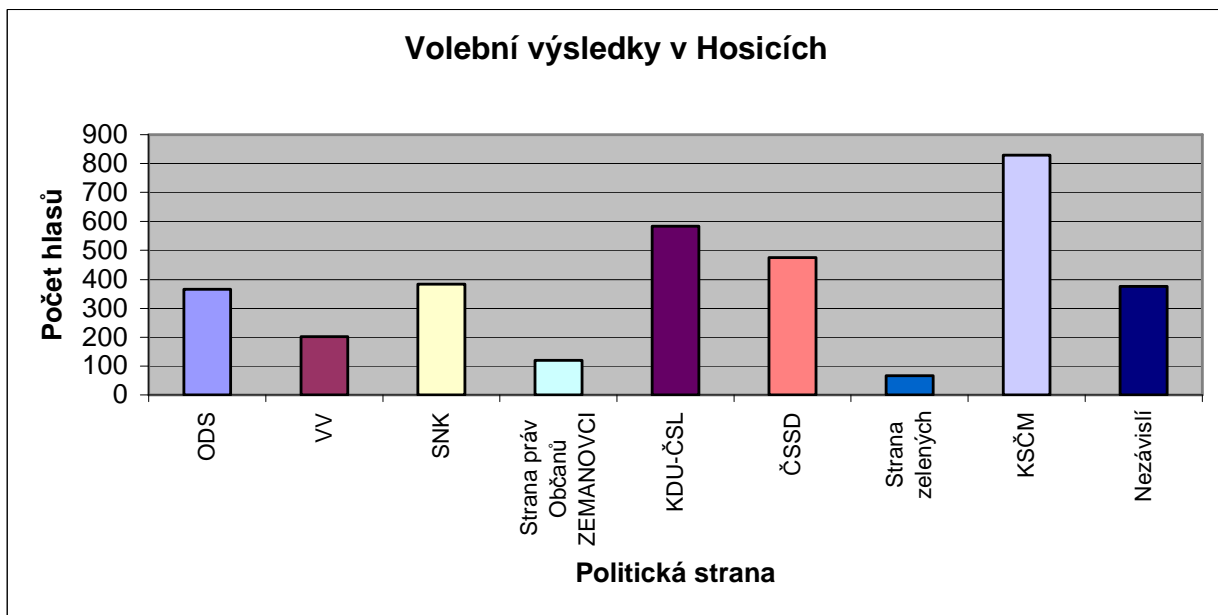
Tabulka 15: Úspěšnost politických stran v Hosticích

Kandidátní listina		Hlasy	
číslo	název	absolutní	v %
1	ODS	365	11,06
2	VV	202	6,12
3	SNK	384	11,64
4	Strana práv Občanů ZEMANOVCI	120	0,61
5	KDU-ČSL	583	17,67
6	ČSSD	475	14,39
7	Strana zelených	66	2
8	KSČM	829	25,12
9	Nezávislí	376	11,39

Zdroj: www.volby.cz

Nejvíce hlasů získala Komunistická strana Čech a Moravy a to především díky kandidátce Mgr. Janě Hoffmannové, 62 let důchodkyně, v minulosti učitelka, která kandidovala jako nezávislá na kandidátce KSČM. Z osobního rozhovoru jsem zjistil, že se ztotožňovala především s předvolebním programem, který obsahoval snížení zadluženosti obce, spravedlivé rozdělení investic, zejména do místní infrastruktury v části obce Hostice, ve které žije. Zároveň i ona sama cítila větší šanci na zvolení na kandidátce známé strany se silnou voličskou základnou. Její osobní preference jsou podle jejích slov, především místní zájem, rozvoj části obce Hostice a založení osadního výboru, který by efektivněji hájil zájmy obce. Na kandidátce KSČM byli celkem tři nestraníci. Kandidátku nebyl problém naplnit, naopak strana si vybírala a z taktických důvodů obsazovala na první místa místní známé osoby, což se ukázalo jako správný tah, díky kterému, získali v zastupitelstvu tři mandáty. Kandidáti části obce získali celkem 3 mandáty a tím i značný vliv v zastupitelstvu [Rozhovor: Mgr. Jana Hoffmannová].

Graf 3: Graf k tabulce 15

5.4.4 Okrsek 4 Bartoňov – Radomilov

Volby se konaly v bývalé hasičské zbrojnici v Bartoňově. Volební účast v tomto okrsku byla následující

Tabulka 16: Přehled volební účasti v Bartoňově - Radomilově

Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
184	85	46,2	85	1107

Zdroj: www.volby.cz

Ve čtvrtém volebním okrsku bylo 184 oprávněných voličů z nichž jich své hlasy odevzdalo 85. Volební účast tedy nebyla ani poloviční a proti jiným okrskům podprůměrná.

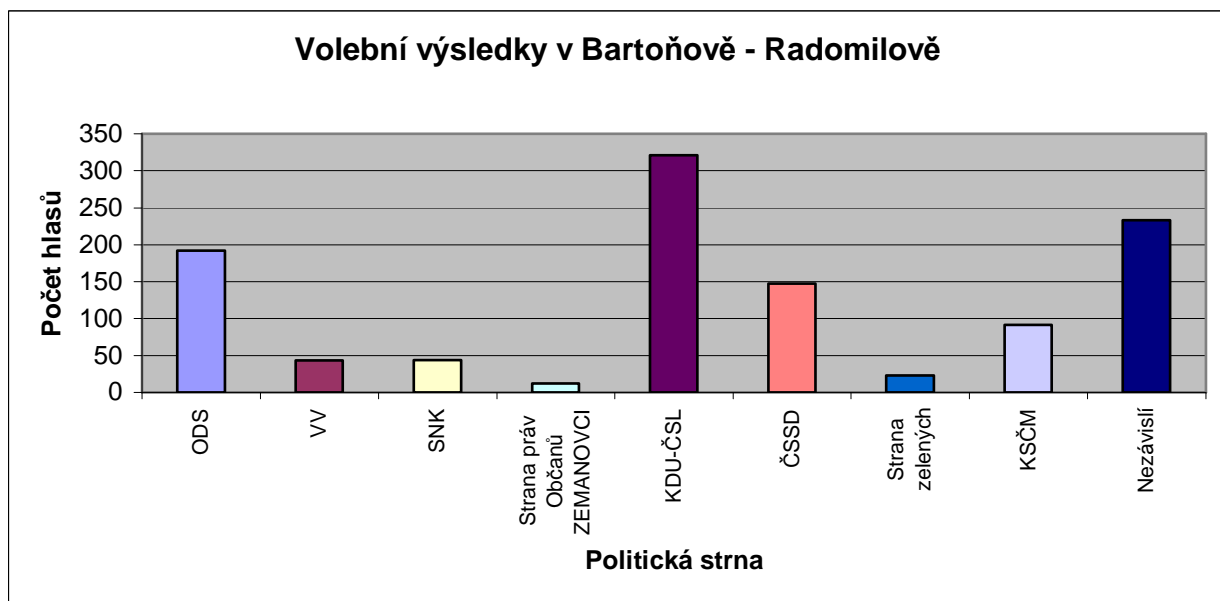
Tabulka 17: Úspěšnost politických stran v okrscích Bartoňov - Radomilov

Kandidátní listina		Hlasy	
číslo	název	absolutní	v %
1	ODS	192	17,34
2	VV	43	3,88
3	SNK	44	3,97
4	Strana práv Občanů ZEMANOVCI	12	1,08
5	KDU-ČSL	321	29
6	ČSSD	147	13,28
7	Strana zelených	23	2,08
8	KSČM	92	8,31
9	Nezávislí	233	21,05

Zdroj: www.volby.cz

Největší úspěch v tomto okrsku měla strana KDUČSL. Z osobního rozhovoru s místním voličem, volili lidé známé osobnosti z politického života v obci Ruda nad Moravou. Byl to Oldřich Tanert, který působil i v minulosti jako starosta a především PaedDr. Milan Tichý, který dlouhá léta působí jako ředitel rudské základní školy. Oba kandidovali na kandidátce za KDUČSL, ale jsou bez politické příslušnosti. Jiná výrazná osobnost v tomto okrsku úspěch nezaznamenala, což dokazuje i výsledek již zmíněné strany, za kterou byli nasazení výše uvedení kandidáti a i díky nim strana získala v tomto volebním okrsku 29 % platných hlasů. Bohužel tato část obce ve volbách nezískala žádného zastupitele, který by hájil místní zájmy. Bartoňov - Radomilov nemá v současné době vybudovanou základní infrastrukturu jako je vodovod, plynovod, kanalizaci. Místní občan se kterým jsem hovořil, přisuzuje nedostatečnou infrastrukturu a další chybějící občanskou vybavenost včetně absence jakýkoliv dopravních spojů do obce ať už autobusových, nebo vlakovým právě tomu, že tato část obce nemá v zastupitelstvu žádného místního kandidáta [Rozhovor: občan části obce Bartoňov]

Graf 4: Graf k tabulce 17

5.4.5 Okrsek č. 5 Štědráková Lhota

Volby probíhaly v ubytovně Lesanka ve Štědrákově Lhotě. Účast v tomto volebním okrsku byla následující:

Tabulka 18: Přehled volební účasti ve Štědrákově Lhotě

Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
53	43	81,13	43	588

Zdroj: www.volby.cz

V pátém okrsku bylo 53 oprávněných voličů z čehož jich k volebním urnám přišlo odevzdat své hlasy 43. Volební účast byla procentuálně velmi vysoká jak je vidět v tabulce, dokonce nejvyšší ze všech ostatních zmíněných volebních okrsků.

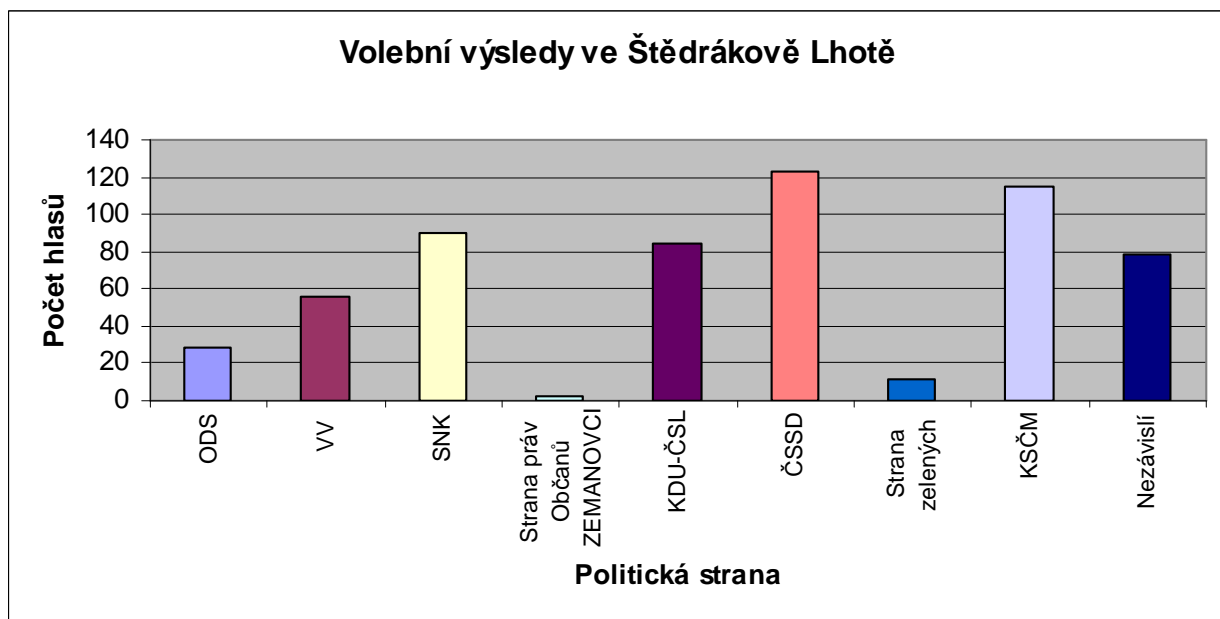
Tabulka 19: Úspěšnost politických stran ve Štědrákově Lhotě

Kandidátní listina		Hlasy	
číslo	název	absolutní	v %
1	ODS	29	4,93
2	VV	56	9,52
3	SNK	90	15,31
4	Strana práv Občanů ZEMANOVCI	2	0,34
5	KDU-ČSL	84	14,29
6	ČSSD	123	20,92
7	Strana zelených	11	1,87
8	KSČM	115	19,56
9	Nezávislí	78	13,27

Zdroj: www.volby.cz

V posledním volebním okrsku byla nejméně úspěšná strana ČSSD, která zde volby s 20,92 % hlasy vyhrála. Nejvíce hlasů pro stranu získal kandidát nasazený jako číslo 3 Jaromír Kotraš, sám ovšem bez politické příslušnosti. Jeho úspěšnost byla z několika důvodů: již v minulých volbách získal mandát a byl členem rady obce, voličům tedy dobře známý. Letos je pouze členem zastupitelstva a pozici člena rady obce odmítl se slovy, že nebude v radě sám proti čtyřem. To znamená hájit zájmy místní části obce ve které žije, proti ostatním členům rady, kteří pocházeli z obce Ruda nad Moravou. Zároveň je to asi nejvýraznější osobnost ve Štědrákově Lhotě, provozovatel místní ekofarmy, mimo jiné i starosta místních dobrovolných hasičů. Z těchto důvodů má širokou voličskou základnu, i mimo část obce, která se projevila ve výsledku voleb do zastupitelstev a přinesla mu mandát. Vzhledem k nízkému počtu občanů místní části obce potřeboval pro získání mandátu i volební podporu v jiných částech obce. Část obce Štědrákova Lhota má tedy alespoň jednoho zastupitele [Rozhovor: Jaromír Kotraš].

Graf 5: Graf k tabulce 19

6 Závěr

Komunální politika se těší v ČR větší oblibě než politika na státní úrovni. Míra participace občanů je vyjádřena volební účastí (aktivní i pasivní). Občany mnohem více zajímá opravená cesta v obci, občanská vybavenost, údržba zeleně a cítí mnohem větší možnost tyto věci ovlivnit právě volbou do obecního zastupitelstva. Voliči v komunální politice volí v menších obcích právě kandidáty z řad místních osobností, přátel, sousedů a rodin, kteří se neschovají za politickou stranu, i když se právě často na jejich kandidátkách objevují. Důvody, proč se bezpartijní kandidáti objevují na prvních místech kandidátek volebních stran, jsou z pohledu politických stran právě ty, že místně známé osobnosti jim voliče přinesou. Tahle taktika dle analýzy komunální politiky funguje a politické strany to dobře vědí. V případě samotných kandidátů je důvod kandidatury za jednotlivé strany většinou pocit, že na kandidátní listině známé politické strany mají větší šanci na získání mandátu, v některých případech ztotožnění se s programem příslušné politické strany, předvolební podpora dokonce i osobní vztahy se členy politické strany atd. V případě získání mandátu do zastupitelstva jsou svým voličům stále na očích, a to je právě pro voliče na komunální politické scéně přitažlivé. V případě nespokojenosti s prací zastupitele, mají osobní možnost se k jeho práci vyjádřit, a to jak na veřejném zasedání zastupitelstva obce, tak třeba i na ulici. V příštím volebním období ho již nemusí zvolit a to hlavně proto, že mají možnost výsledky jeho práce přímo posoudit.

Předkládaná práce, která je zaměřena na analýzu komunálních voleb v obci Ruda nad Moravou tyto závěry potvrzuje. Je zde znázorněno chování voličů a jejich preference při volbě do obecního zastupitelstva. Volba do obecních zastupitelstev bývá vnímána jako složitá a klamavá. Voliči pak vnímají fungování hlasování jako intuitivní, kdy mají tolik hlasů, kolik je kandidátů. Nemusí se tedy omezovat na kandidáty jedné strany, často však právě odevzdají svůj hlas jedné osobnosti dané části obce. Kandidátka politické strany se tváří personalizovaně a orientovaná na kandidáta, ale ve své podstatě je zaměřena na stranické logice získávání mandátů. Z osobních rozhovorů s některými kandidáty jsem učinil závěr, že sami ani tak nehájí zájmy strany jako spíš místní zájmy v části obce, ve které žijí. Na komunální úrovni tedy volič volí zpravidla konkrétní kandidáty od kterých předpokládá, že budou hájit zájmy konkrétní části obce. Podle názoru některých místních občanů, tedy voliče trápí jistý centralismus ze strany obce Ruda nad Moravou,

který má původ v přidružení okolních obcí k tehdy střediskové obci Ruda nad Moravou v letech 1975 až 1980 a mají pocit, že je jejich část obce různými způsoby diskriminována. Většinou jsou to na první pohled lapidární záležitosti jako chybějící infrastruktura, její nedostatečná údržba atd. Volič ve snaze o větší subsidiaritu volí právě místní kandidáty, u kterých předpokládá v případě získání mandátu v zastupitelstvu obce především hájení místních zájmů. Na opačném konci voliče stojí samotný kandidát, který řeší hájení zájmů příslušné části obce vlastní kandidaturou. Pokud se neztotožňuje s předvolebním programem z žádné politické strany, potom kandiduje jako nezávislý kandidát. Tento případ se v tomto volebním období odehrál v části obce Hrabenov, kde právě Mgr. Iva Kleinová jako nezávislá vytvořila kandidátní listinu, získala mandát ve volbách a stala se místostarostkou v obci Ruda nad Moravou. V předvolebním programu mělo sdružení nezávislých především zájmy týkající se budování a údržby místní infrastruktury. V jiné části obce - v Hosticích - kandidátka Mgr. Jana Hoffmannová kandidovala také jako nezávislá, ale už na kandidátce KSČM. Tato kandidatura ji byla nabídnuta, a protože se plně ztotožňovala s předvolebním programem strany místo na kandidátní listině přijala. Ve volbách získala mandát a pro posílení vlivu v zastupitelstvu obce měla již předem promyšlenou taktiku, která spočívala v založení osadního výboru. Osadní výbor má pravomoc předkládat zastupitelstvu obce návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce a vyjadřovat se k takovým návrhům nebo připomínkám, týkající se dotyčné části obce. Osadní výbor musí mít nejméně tři členy včetně předsedy. Předseda nemusí být členem zastupitelstva. Osadní výbor tedy může vyvíjet při rozhodování o příslušné části obce větší tlak než jednotlivý občané, nebo sám zastupitel. Jak je tedy zřejmé jednotlivé části obce chtějí řešit své problémy na nejnižší úrovni. Obce byly přidruženy k obci Ruda nad Moravou v 70-tých až 80-tých letech v rámci tehdejší kolektivizace zemědělských družstev. Rozpory (štěpení) mezi částmi obce existují a jsou tématem jak na samotném zasedání, tak i v předvolební kampani. V minulosti měly tendenci se osamostatnit části obce Hrabenov a Hostice právě z pocitu diskriminace ze strany obce Ruda nad Moravou. Osamostatnění přidružené části obce se v současné době nejeví jako reálné, proto občané volí zastupitele právě z řad místních osobností, od kterých očekávají řešení problémů na místní úrovni.

7 Seznam použitých zdrojů

1. Balík, S. Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností. Brno: CDK, 2008. 387 s. ISBN 978-80-7325-144-4.
2. Balík, S. Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada Publishing, 2009. 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.
3. Balík, S. Okresy na severu: Komunální politika v okresech Šumperk a Jeseník v letech 1989 – 2006. Brno: CDK, 2008. 198 s. ISBN 978-80-7325-174-1
4. Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009, 133 s. ISBN 978-8087168-10-3
5. Hudák, J. Jüptner, P. Svoboda, J. Komunální Politické systémy. Praha: Filozofická fakulta UK, 2003. 190 s. ISBN 80-7308-056-7
6. Krejčí, O. Nová kniha o volbách. Praha: Professional Publishing, 2006. 481 s. ISBN 80-86946-01-0
7. Outlý, J. Šaradín, P. Studie o volbách do zastupitelstev obcí. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. 232 s. ISBN 80-244-0798-1
8. Sobek, J. Ruda nad Moravou v posledních 100 letech. Ruda nad Moravou: OÚ Ruda nad Moravou, 2010. 106 s.
9. Vedral, J. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. Praha: C.H. Beck, 2008. 861 s. ISBN 978-80-7179-597-1
10. Winter, M. Z historie obce Ruda nad Moravou do roku 1945. Příběhy starých chalup a staveb. Ruda nad Moravou: nákladem vlastním, 2009. 273 s. ISBN

Internetové zdroje

11. Český statistický úřad. Výsledky voleb. Ze dne 20.1. 2011. Dostupné na:
<http://www.volby.cz/>
12. Český statistický úřad. Obyvatelstvo. Ze dne 12.1. 2011. Dostupné na:
http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_lide
13. Ministerstvo vnitra České republiky. Kandidatura ve volbách do zastupitelstva obcí v roce 2010 ze dne 5.2. 2011 dostupné na:
<http://www.mvcr.cz/clanek/vyhlasene-v-roce-2010-kandidatura-ve-volbach-do-zastupitelstev-obci-v-roce-2010.aspx>
14. Ministerstvo vnitra České republiky. Informace o způsobu hlasování ve volbách do zastupitelstev obcí ve dnech 15. a 16. října 2010 ze dne 10.2. 2011 dostupné na:
<http://www.mvcr.cz/clanek/vyhlasene-v-roce-2010-informace-o-zpusobu-hlasovani-ve-volbach-do-zastupitelstev-obci-ve-dnech-15-a-16-rijna-2010.aspx>
15. Ruda nad Moravou. Oficiální stránky obce. Ze dne 5.1. 2011. Dostupné na:
<http://www.ruda.cz/authorities.php>
16. Za lepší obec. Jak volit. Ze dne 15.2. 2011. Dostupné na:
<http://www.zalepsiobec.cz/volby/jak-volit>
16. Zákon č. 491/2001, o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, dostupné na:
http://www.mestokladno.cz/vismo/dokumenty2.asp?u=6506&id_org=6506&id=1214182&p1=2100003051

Rozhovory:

Rozhovor 1: Mgr. Iva Kleinová – místostarosta obce Ruda nad Moravou ze dne 10.1.2011

Rozhovor 2: Mgr. Jana Hoffmannová – člen zastupitelstva ze dne 22.1.2011

Rozhovor 3: Jaromír Kotraš – člen zastupitelstva ze dne 2.2.2011

Rozhovor 4: Občan části obce Bartoňov ze dne 2.2.2011

Rozhovor 5: Občan obce Ruda nad Moravou ze dne 8.1.2011

8 Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva obce při daném počtu obyvatel

Tabulka 2: Podpora kandidatury nezávislých kandidátů a jejich sdružení v letech
1990 – 1994

Tabulka 3: Vývoj obyvatelstva v Rudě nad Moravou od roku 1999 – 2009

Tabulka 4: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva z roku 2006

Tabulka 5: Výsledky kandidátů v komunálních volbách 2006

Tabulka 6: Přehled členů zastupitelstva z roku 2006 podle politické příslušnosti

Tabulka 7: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v roce 2010

Tabulka 8: Výsledky kandidátů v komunálních volbách v roce 2010

Tabulka 9: Přehled členů zastupitelstva z roku 2010 podle politické příslušnosti

Tabulka 10: Přehled volební účasti v Rudě nad Moravou

Tabulka 11: Úspěšnost politických stran v okrsku Ruda nad Moravou

Tabulka 12: Přehled volební účasti v Hrabenově

Tabulka 13: Úspěšnost politických stran v Hrabenově

Tabulka 14: Přehled volební účasti v Hosticích

Tabulka 15: Úspěšnost politických stran v Hosticích

Tabulka 16: Přehled volební účasti v Bartoňově - Radomilově

Tabulka 17: Úspěšnost politických stran v okrscích Bartoňov - Radomilov

Tabulka 18: Přehled volební účasti ve Štědrákově Lhotě

Tabulka 19: Úspěšnost politických stran ve Štědrákově Lhotě

Graf 1: Graf k tabulce 11

Graf 2: Graf k tabulce 13

Graf 3: Graf k tabulce 15

Graf 4: Graf k tabulce 17

Graf 5: Graf k tabulce 19